

יחידת הוראה לכיתה ח' (כיתת חנ"מ)

בנושא

שוויון מגדרי

מפתחת היחידה

בתי משה, חט"ב יד גיורא, הרצליה

מפתחת היחידה : בתי משה, חט"ב יד גיורא

תחום הדעת: שפה, הבעה, היסטוריה, מתמטיקה

שכבת גיל: ח'

זמן מוערך ללמידה: 18 שעות לימוד

הנושא הנלמד: שוויון מגדרי

● **תת נושא:** זיהוי תפיסות מגדריות והאופן שבו הן משפיעות על בחירות מקצועיות ואישיות של גברים ונשים

מושגים מרכזיים: מגדר, שוויון, סטריאוטיפים ודעות קדומות, מעמד האישה, תבנית מחשבתית, פערים מגדריים

סביבת הלמידה: כיתת הלימוד, סביבה מתוקשבת, חקר פעיל באזורי מסחר בעיר

שיקולי הדעת בבחירת הנושא

רציונל למורה ורצף הלמידה:

התלמידים מבטאים פעמים רבות סטריאוטיפים מגדריים המושרשים בקרבם מגיל צעיר. כתוצאה מכך, הם אינם מפעילים שיקול דעת ומחשבה בבחירות שלהם ובהתייחסותם לבחירות של זולתם. הדבר בא לידי ביטוי גם באי מיצוי של יכולותיהם וכישוריהם. במהלך היחידה, התלמידים נחשפו לפערים מגדריים שעדיין קיימים בחברה שלנו, נחשפו לנתונים מספריים שונים, יצאו לחקר בקהילה ובאזורי המסחר ותכננו לבסוף פעולת השפעה בבית הספר.

מטרות כלליות מתחום הדעת:

התלמידים יבינו את השפעתן של תבניות מחשבתיות והשפעתם של סטריאוטיפים על הבחירות שלהם ויכירו את הפערים המגדריים שנוצרים כתוצאה מכך. התלמידים יתנסו במיומנויות של חקר, שאילת שאלות ויערכו מדגם סטטיסטי וסקר באזורי מסחר על מנת לזהות הבדלים בין נשים וגברים בכל הקשור להיצע ולצריכה. התלמידים ישתמשו בכלים מתמטיים על מנת לאסוף, לעבד ולנתח את הנתונים. התלמידים יסכמו את הממצאים ויסיקו מסקנות. התלמידים יחליטו על פעולת השפעה בעקבות ממצאיהם.

כיצד עיקרון E (education & values) "חינוך לערכים" בא לידי ביטוי ביחידת ההוראה?

הערך המוביל ביחידה הוא ערך השוויון המגדרי - ניתוח וחקר של סטריאוטיפים על נשים, מעמדם וייצוגם בחברה, בתרבות ובמרחב הציבורי. במהלך היחידה:

- התלמידים יקבלו כלים שיסייעו להם לזהות תבניות מחשבתיות ואת אופן השפעתן על התנהלותם;
- התלמידים יזהו את החסמים של סטריאוטיפים המונעים מהם לבחור בהתאם ליכולותיהם, כישוריהם ורצונם ;
- התלמידים ילמדו לפתח חשיבה ביקורתית כנגד הקיבעון המחשבתי ;
- התלמידים יחשפו לפערים המגדריים בתחומים שונים (מקצועות, מסחר, פרסומות, שירה).

כיצד עיקרון A (academy) "אקדמיה" בא לידי ביטוי ביחידת ההוראה?

התלמידים יחקרו את נושא הפערים המגדריים במספר אופנים:

- לימוד ההיסטוריה של זכויות הנשים במאה השנים האחרונות;
- חקר אינטגרטיבי רב ממדי ותרגול של כלי מחקר סטטיסטיים ומתמטיים כדי לערוך סקר ומדגם מהימנים באזורי מסחר על מנת לזהות מאפייני היצע וצריכה;
- התבוננות ביקורתית בפרסומות, בשירים ובעיצוב המרחב הציבורי.

כיצד עיקרון C (community) "קהילה" בא לידי ביטוי ביחידת ההוראה?

שילוב הקהילה מתבסס על חקר מבוסס מקום. לשם כך, התלמידים יצאו לאזורי המסחר בעיר הסמוכים לבית הספר על מנת לחקור ולזהות פערים מגדריים. מעבר לתצפיות ולמדגם, התלמידים יסקרו ויתצפתו על הקהילה המקומית המבקרת באזורי המסחר. לסיום היחידה, כדי לערער על סטריאוטיפים מגדריים וצמצום פערים מגדריים בקרב הקהילה, התלמידים יתכננו פעולת השפעה בבית הספר ויעבירו שאלון לכלל תלמידי בית הספר כדי לבחון עמדות על הנושא.

כיצד עיקרון h (high tech) "חדשנות ויזמות" בא לידי ביטוי ביחידת ההוראה?

- התלמידים יפתחו חשיבה ביקורתית שתסייע להם בזיהוי פערים וסטריאוטיפים בפרסומות, בשירים ובמרחב הציבורי;
- התלמידים ילמדו להעריך את יכולותיהם;
- התלמידים יחשבו באופן רפלקטיבי ויזהו את החסמים שמונעים מהם לקבל החלטות המתאימות והנכונות להם בשל תפיסות מגדריות;
- התלמידים ישתמשו באמצעים טכנולוגיים על מנת לערוך שאלונים, סקרים ומדגמים;
- התלמידים ישתמשו במיומנויות מתמטיות על מנת לערוך מדגם סטטיסטי מייצג;
- התלמידים יזמו פעולות השפעה ולשם כך יתכננו ויפעילו יום שיא לכל תלמידי החטיבה בהובלתם. לקראת יום השיא התלמידים הכינו משחקים שונים המציגים את הפערים המגדריים שעדיין קיימים בחברה, הכינו דפי מידע שנתלו ברחבי בית הספר והפעילו דוכני מכירה שהכנסותיהם הוקדשו למאבק למען שוויון מגדרי.

משאבי למידה

חומרי למידה וחומרי עזר:

- מאגר של פרסומות מהעבר ומההווה:

<https://lo.cet.ac.il/player/?document=9504b00f-6ba3-4406-8eb4-c19858cccecf&language=he&sitekey=ebag>

<https://blog.nli.org.il/ads/>

<https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001107819>

<https://www.ice.co.il/advertising-marketing/news/article/424453>

- מאגר של שירים, המדגימים ייצוג שונה של האישה: זמר שלוש התשובות (מילים: אלתרמן), ניגון עתיק (מילים: אלתרמן), לא עובדת בשביל אף אחד (מילים: רן עפרון), חזקה מהרוח (מילים: אסתר שמיר), toy (מילים: דורון מדלי, סתיו בגר)

תוצרי למידה:

1. יום שיא בחטיבה להעלאת המודעות לנושא ולערעור על סטריאוטיפים מגדריים וצמצום פערים מגדריים
2. יצירת משחקים על נתונים ועובדות על סטריאוטיפים מגדריים וצמצום פערים מגדריים

תכנון שיעורים

- שיעור 1: חשיפה לסטריאוטיפים מגדריים
- שיעור 2: התבוננות על ייצוג האישה בשירים לאורך השנים
- שיעור 3: התבוננות על ייצוג האישה בפרסומות לאורך השנים
- שיעור 4: מאבקן של הנשים לזכויות במאה השנים האחרונות
- שיעור 5: חקר בקהילה - השפעת דפוסים מגדריים על הרגלי צריכה ועל היצע (שילוב עם מתמטיקה)
- שיעור 6: חקר - השפעת דפוסים מגדריים על הרגלי צריכה ועל היצע - יציאה לקהילה
- שיעור 7: יציאה לפעולת השפעה בעקבות החקר
- שיעור 8: תכנון פעולת ההשפעה והפעלתה - יום שיא

תכנון מפגש לימוד 1

נושא: חשיפה לסטריאוטיפים המגדריים

משך הזמן	עקרונות מודל each	מושגים	תיאור הפעילות		מהלך ההוראה
			המלצה למורה	הנחיות לתלמיד	
20 דקות	אקדמיה: סקרנות, חשיבה ביקורתית מיומנויות של חשיבה ביקורתית, רפלקטיביות, גמישות מחשבתית	סטריאוטיפ	יש לשים לב לשימוש בשפה (לא לומר: מנהל / רופא / אח וכדומה)	התלמידים יתארו דמויות ממקצועות שונים: כבאות והצלה, בית החולים, גן הילדים, טיסה, הובלה בבית ספר	פתיחה
40 דקות		קיבעון מחשבתי	כדאי להציע תבחינים להשוואה	התלמידים יצפו בסרטון הבא: סטריאוטיפיים מגדריים בגן הילדים התלמידים ישוו בין התבניות שהוצגו בסרטון לבין תיאור הדמויות שלהם	יישום תרגול והערכה
30 דקות		דמויות טיפוליות מול דמויות ניהוליות; פערים בתפיסה של מקצוע "נשי" מול "גברי"	יש להסביר את הדפוסים שחזרו על עצמם גם בסרטון וגם בתיאורי הילדים ולעמוד על ההבדלים המרכזיים באופן שבו אנו תופסים מקצוע "גברי" ומקצוע "נשי"	התלמידים ידונו בדפוסים ובסטריאוטיפים שעלו	רפלקציה וסיכום

תכנון מפגש לימוד 2

נושא: התבוננות על ייצוג האישה בשירים לאורך השנים

משך הזמן	עקרונות מודל each	מושגים	תיאור הפעילות		מהלך ההוראה
			המלצה למורה	הנחיות לתלמיד	
10 דקות	אקדמיה: איתור מידע וביתוח, הסקת מסקנות, ניהול דיון ערכים: שוויון מגדרי	Metoo ייצוג שונה של נשים שמרנות וליברליות	המלצה למורה	התלמידים יחשפו לשירים שונים: זמר שלוש התשובות, ניגון עתיק, לא עובדת בשביל אף אחד, כן את יכולה, חזקה מהרוח, toy	פתיחה
50 דקות			נכתבו השירים	התלמידים ינתחו את ייצוג האישה בשיר: מה תפקידה, איך היא נתפסת, מה היא אומרת, מה מעמדה ביחס לגבר התלמידים ילמדו על הרקע של התקופה שבה נכתב השיר	יישום תרגול והערכה
30 דקות					התלמידים יזהו וידונו בשינויים שחלו באופן שבו הדמות הנשית מוצגת בשירה הפופולרית במהלך השנים

תכנון מפגש לימוד 3

נושא: התבוננות על ייצוג האישה בפרסומות לאורך השנים

משך הזמן	עקרונות מודל each	מושגים	תיאור הפעילות		מהלך ההוראה
			המלצה למורה	הנחיות לתלמיד	
10 דקות	<p>אקדמיה: איתור מידע וניתוח, זיהוי בעיה, הסקת מסקנות, ניהול דיון</p> <p>ערכים: שוויון מגדרי</p>	פרסומת שיווק מוצר	מומלץ להתייחס גם לפרסומות עבשויות שהתלמידים מכירים	התלמידים יחשפו לפרסומות בעבר ובהווה שיש ייצוג נשי / אין ייצוג נשי	פתיחה
50 דקות		צריכה וצרכנות מיניות אמצעי מדיה אי שוויון מגדרי	מומלץ להציג מגוון של פרסומות לאורך תקופות שונות. להשתמש באמצעי מדיה שונים: עיתונות, טלוויזיה, שלטי חוצות	התלמידים ינתחו את ייצוג האישה בפרסומת על פי השאלות הבאות: מה תפקידה, איך היא נתפסת, מה היא אומרת, מה היא עושה, איך היא לבושה, מה היא משדרת בהתנהגות שלה, מה היא מוכרת / משווקת, מתי בוחרים להשתמש באישה ומתי בגבר? האם האופן שבו מוצגת האישה רלוונטי למוצר?	יישום תרגול והערכה
30 דקות		פערים מגדריים		התלמידים יזהו וידונו בפערים המגדריים בייצוג הדמות הנשית בפרסומות	רפלקציה וסיכום

תכנון מפגש לימוד 4

נושא: מאבקן של הנשים לזכויות במאה השנים האחרונות

משך הזמן	עקרונות מודל each	מושגים	תיאור הפעילות		מהלך ההוראה
			המלצה למורה	הנחיות לתלמיד	
15 דקות			יש להכין לסקירה היסטורית ושאלות מנחות על זכויות נשים לאורך ההיסטוריה	התלמידים ידונו בזכויות הנשים במהלך המאה השנים האחרונות	פתיחה
90 דקות	אקדמיה: עיבוד נתונים, חקר, חשיבה מסדר גבוה, חקר מתקשב	סופרג'יסטיות הזכות לבחור ולהיבחר שוויון	מומלץ לעודד שיתוף פעולה משמעותי בקבוצות החקר	התלמידים ילמדו מושגים הקשורים במאבקן של נשים לאורך ההיסטוריה התלמידים יחקרו בקבוצות באמצעות מקורות מיידעים שונים את מאבקן של הסופרג'יסטיות בבריטניה ובארה"ב, הרקע להתערותן והפעולות שנקטו	יישום תרגול והערכה
30 דקות	ההיסטוריה של מאבק הנשים לשוויון מיומנויות של חקר בקבוצות, שיתוף פעולה, עמידה מול קהל		כסיכום, יש תציג בפני התלמידים עובדות ונתונים עדכניים על אחוז חברות הכנסת, השרות בממשלה, ראשות עיר בארץ, ראשות מדינה ועוד	הקבוצות יציגו את ממצאי החקר במליאה בכיתה התלמידים יתייחסו באמצעות עיבוד נתונים ועובדות למאבק לזכות לבחור ולהיבחר במהלך מאה השנים האחרונות	רפלקציה וסיכום

תכנון מפגש לימוד 5

נושא: חקר בקהילה - השפעת דפוסים מגדריים על הרגלי צריכה ועל היצע (שילוב עם מתמטיקה)

משך הזמן	עקרונות מודל each	מושגים	תיאור הפעילות		מהלך ההוראה
			המלצה למורה	הנחיות לתלמיד	
90 דקות	<p>אקדמיה: חשיבה מסדר גבוה, לימוד ותרגול כלי תצפית וחקר, תהליכי למידה וחקר אינטגרטיביים חדשנות: כלי מחקר ועיבוד עדכניים</p>	<p>סטטיסטיקה מדגם סקר</p>	<p>יש להיערך להוראה אינטגרטיבית עם המורה למתמטיקה שתלמד מיומנויות רלוונטיות של מדגם, סקר, עיבוד נתונים סטטיסטיים ועוד</p>	<p>התלמידים ילמדו ויתרגלו:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● איסוף נתונים ● שימוש באקסל ● דרכים לניתוח מידע ● ביצוע מדגם ● מדוע חשוב לבצע מדגם מהימן? 	פתיחה
70 דקות	<p>אקדמיה: חקר רב ממדי, לימוד ותרגול כלי תצפית וחקר קהילה: היציאה לחקר באזורי המסחר בסביבת החיים של התלמידים היא חלק אינטגרלי מתהליכי הלמידה והחקר</p>	<p>היצע צריכה ייצוג</p>	<p>חשוב לעודד את התלמידים להכין את הקריטריונים של התצפית בעצמם</p>	<p>התלמידים יערכו לקראת יציאה לחקר באזורי מסחר בעיר התלמידים יכינו דף תצפית עם כלי המחקר שלמדו וייתחסו להיבטים הבאים:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● כמה חנויות בגדים, אקססוריז ונעליים מיועדות לגברים וכמה לנשים? ● מה השטח של חנות בגדי נשים ביחס לשטח של בגדי הגברים? ● אילו צבעים שולטים במחלקת הנשים והילדות ואילו במחלקת הגברים והילדים? מי המוכרים? ● אילו מאפיינים יש לבגדי הילדים (צבעים, גזרות, סגנונות ועוד) 	יישום תרגול והערכה
20 דקות	<p>הלמידה והחקר</p>		<p>יש להקפיד על ההנחיות והמטרות לקראת היציאה לחקר באזור המסחר בעיר</p>	<p>התלמידים יבינו את המטרות של היציאה לאזור המסחר ואת הקשר לנושא המגדר והשוויון שלמדו בשיעורים הקודמים</p>	רפלקציה וסיכום

תכנון מפגש לימוד 6

נושא: חקר - השפעת דפוסים מגדריים על הרגלי צריכה ועל היצע - יציאה לקהילה					
משך הזמן	עקרונות מודל each	מושגים	תיאור הפעילות		מהלך ההוראה
			המלצה למורה	הנחיות לתלמיד	
10 דקות	אקדמיה: חקר רב ממדי, לימוד ויישום כלי תצפית וחקר קהילה: היציאה לחקר באזורי המסחר בסביבת החיים של התלמידים היא חלק אינטגרלי מתהליכי הלמידה והחקר	סטטיסטיקה מדגם סקר היצע צריכה ייצוג	כדאי לחזור על ההנחיות והמטרות לקראת היציאה לחקר באזורי המסחר בעיר	התלמידים יערכו לקראת היציאה לחקר באזורי המסחר בעיר	פתיחה
60 דקות	קהילה: היציאה לחקר באזורי המסחר בסביבת החיים של התלמידים היא חלק אינטגרלי מתהליכי הלמידה והחקר		מומלץ ללוות את התלמידים בעת ביצוע המשימה יש לצרף לתצפית דף להתבוננות רפלקטיבית שבו יבטאו התלמידים את תחושותיהם במהלך ביצוע המשימה	התלמידים יתחלקו לקבוצות ויבצעו את משימת התצפית ואיסוף הנתונים באזורי המסחר בעיר	יישום תרגול והערכה
20 דקות	פיתוח מיומנות רפלקטיבית			התלמידים יביעו את תחושותיהם הראשונות בעקבות התצפיות ודף ההתבוננות הרפלקטיבית שמילאו במהלך ביצוע המשימה	רפלקציה וסיכום

תכנון מפגש לימוד 7

נושא: יציאה לפעולת השפעה בעקבות החקר

משך הזמן	עקרונות מודל each	מושגים	תיאור הפעילות		מהלך ההוראה
			המלצה למורה	הנחיות לתלמיד	
15 דקות	<p>אקדמיה: יישום פעולות השפעה לאחר חקר וניתוח ממצאים</p> <p>יזמות: התלמידים יחליטו על פעולת השפעה בעקבות הממצאים שעלו בחקר</p> <p>שערכו, אקטיביזם ערכים וקהילה: ביצוע פעולה לקידום שוויון וצדק חברתי, אחריות לקהילה</p>	<p>חקר נתונים</p> <p>צמצום פערים</p> <p>סטריאוטיפים, שבירת תבניות</p>	<p>לעבוד עם התלמידים בסביבות מתוקשבות להצגת הנתונים</p>	<p>התלמידים יחזרו על הממצאים שאספו בתצפית באזורי המסחר בעיר</p> <p>התלמידים יחקרו את הנתונים והממצאים בעקבות התצפית</p> <p>התלמידים יסיקו מסקנות בעקבות ניתוח הממצאים</p>	פתיחה
60 דקות	<p>פיתוח מיומנויות של חשיבה ביקורתית, שיתופי פעולה</p>		<p>לקראת תכנון פעולת ההשפעה, השאלה המנחה היא האם לאור הממצאים שחקרנו חשוב שנחולל שינוי?</p>	<p>התלמידים ידונו בשאלה: כיצד אפשר להרחיב את מעגלי הידע על מנת לערער על סטריאוטיפים מגדריים ולצמצם את הפערים המגדריים?</p> <p>התלמידים יעבדו בקבוצות ויעלו מספר רעיונות לפעולת ההשפעה שינקטו כדי לערער על סטריאוטיפים מגדריים וצמצום פערים מגדריים בקרב הקהילה</p>	יישום תרגול והערכה
15 דקות			<p>כדאי להחליט מראש האם הכיתה במלואה תבצע פעולת השפעה אחת, או שכל קבוצה תחליט על פעולת השפעה אחרת</p>	<p>התלמידים יחליטו לגבי פעולת ההשפעה שינקטו כדי לערער על סטריאוטיפים מגדריים וצמצום פערים מגדריים בקרב הקהילה</p>	רפלקציה וסיכום

תכנון מפגש לימוד 8

נושא: תכנון פעולת ההשפעה והפעלתה - יום שיא

משך הזמן	עקרונות מודל each	מושגים	תיאור הפעילות		מהלך ההוראה
			המלצה למורה	הנחיות לתלמיד	
10 דקות	יזמות: התלמידים יבצעו ויישמו בבית הספר את פעולת ההשפעה שתכננו ערכים וקהילה: ביצוע פעולה לקידום שוויון וצדק חברתי, אחריות לקהילה בכך שהתלמידים יעוררו מודעות ועניין	סקר השפעה עבודת צוות	יש להזכיר לתלמידים את שלבי הדיון על פעולה ההשפעה ואופן קבלת ההחלטה	התלמידים יציגו את פעולת ההשפעה שעליה החליטו בשיעור הקודם: <ul style="list-style-type: none">● הפעלה של כלל ביה"ס (הפסקה פעילה) באמצעות משחקים וחידונים שיציגו עובדות ונתונים שנאספו במהלך החקר● איסוף כסף באמצעות הפעלת דוכני מכירה אשר ייתרם לטובת קידום נשים בקהילה	פתיחה
70 דקות	פיתוח מיומנויות של חשיבה ביקורתית, יצירתיות, שיתופי פעולה, רפלקטיביות		כדאי להכין מחוון לעבודה הקבוצתית ולהתייחס לחלוקת התפקידים, להקשבה ולתהליכים השונים שהתחוללו בקבוצה	התלמידים יעבדו בקבוצות: <ul style="list-style-type: none">● הכנת משחקי טריוויה וקהוט● הכנת שלטי "הידעת", שייטלו ברחבי ביה"ס לקראת יום השיא● ביצוע שאלון עמדות בכיתות לפני יום השיא	יישום תרגול והערכה
40 דקות			בכתיבת הרפלקציה כדאי להתייחס לדברים החדשים שהתלמידים למדו; לתחושות בעקבות ביצוע הפעולה; מחשבות על פעולות המשך	ביצוע פעולת ההשפעה וכתיבת רפלקציה בעקבות הפעולה והיחידה כולה	רפלקציה וסיכום

חי' ששיוויון

חי'ס מחרטטת להלמינכט לאירוצ בנושא
 מסדר ססיון EACH
 מה תכנית?
 • סצילויית בנושא מסדר
 • צמדות מכירה
 • מוליקה טובה

הנאה מופטחת

30.5.22

יום שני	11:45	כ"ט באייר
		תשפ"ב

חטיבת הביניים "יד גיורא"

יכל ההכנסות יתרמו
 ללוחמה קרקל

כיצד אנחנו יכולים לעולם כדי ליצור שיוויון מגדרי?

מחשבות נוספות:
 • מהו שיוויון?
 • כיצד ליצור שיוויון?
 • מהם המגדרים?
 • כיצד ליצור שיוויון מגדרי?
 • מהם המגדרים?
 • כיצד ליצור שיוויון?
 • מהם המגדרים?

